

матеріальних ресурсів, забезпечення виконання змісту робіт необхідними документами організаційного і технічного характеру.

Використані джерела

1. Тимощук В. Адміністративні послуги: Посібник; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». К. : ТОВ «Софія-А». 2012. 104 с.
2. Управління змістом робіт: навч. посіб. / авт.-упоряд. Дудник Н. В. Умань : ПП Жовтий О. О., 2012. 121 с.

Богдан Фотчук

(науковий керівник: д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ Шкільняк М.М.)

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

На сьогоднішній день розвиток об'єднаних територіальних громад в Україні відбувається в якісно нових умовах, що пов'язано передусім із завершенням проведенням реформи децентралізації та, зокрема, об'єднанням територіальних громад. При цьому одним із ключових чинників, що сприяють якісним змінам на місцевому рівні, є фінансове забезпечення територіальних громад, яке є одним із пріоритетів адміністративної реформи та має бути достатнім для забезпечення соціально-економічного розвитку територіальних громад. Відповідно впливовими суб'єктами фінансування розвитку територіальних громад в Україні поступово стають органи місцевого самоврядування. Крім об'єднаних територіальних громад на сьогодні важливими суб'єктами у процесах фінансування залишаються органи державної влади, які забезпечують фінансування розвитку територіальних громад за рахунок низки заходів, зокрема:

- горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів через інструменти прямих і реверсних дотацій;
- міжбюджетних трансфертів у формі освітніх і медичних

субвенцій, а також субвенцій на соціально-економічний розвиток окремих територій, на формування інфраструктури ОТГ;

– фінансування проектів розвитку інфраструктури об'єднаних територіальних громад через Державний фонд регіонального розвитку.

При проведенні фінансової децентралізації, окрім забезпечення прямих адміністративних функцій, у результаті реформи об'єднання територіальні громади перебирають на себе функції у сфері освіти та охорони здоров'я. Для реалізації таких функцій держава виділяє освітню і медичну субвенції та інколи цих коштів не достатньо, щоб покрити всі витрати на утримання соціальної інфраструктури (шкіл, медичних закладів тощо), хоча дані кошти держава виділяє під конкретна кількість дітей (у школах) чи койко-місць (у лікарнях) у тій чи іншій громаді й на них виділяють гроші. Тобто діє принцип: «гроші йдуть за людиною».

Відповідно до цих розрахунків та чи інша об'єднана територіальна громада не отримає більше грошей з центрального бюджету країни (у тому числі й на дітей), ніж має офіційно зареєстрованих на своїй території мешканців. Така ж система діє в ряді країн Західної Європи таких як Польща, Німеччина, Австрія. Перше, що повинні зробити люди, які прибувають на постійне місце проживання, – зареєструються у відповідних службах. Інакше звідки знати скільки потрібно виділяти коштів.

Однак більшість громад нині не чекають допомоги з боку держави, а намагаються розв'язувати проблеми самотужки, а саме пошук інших доходів місцевих бюджетів, наприклад: надання адміністративних послуг, місцеві ради отримали можливість і заробляти. Аналізуючи цю ситуацію, можна дійти висновку, що в органах місцевого самоврядування проходить зміни філософії розвитку громад: з «держава повинна дати» на «що я можу зробити сам, щоб забезпечити свою громаду, не чекаючи допомоги від держави», тобто керівництво об'єднаної територіальної громади не чекає прямих вказівок зверху, що їм і як робити, а самі на власний

розсуд розпоряджаються своїми фінансовими ресурсами.

Ті та інші фінансові проблеми в регіонах виникли з причини прогалин в українському законодавстві що обґрунтовують та закріплюють функції за місцевими органами влади (об'єднаними територіальними громадами), для ефективної фінансової децентралізації має бути чіткий розподіл видатків між різними видами місцевих бюджетів. Таким шляхом пішли такі країни Західної Європи як: Німеччина, Данія, Норвегія – у яких реформа місцевого самоврядування розпочиналося з роботи експертних комісій, що мали вирішити завдання щодо обґрунтування функцій місцевих органів влади й розмірів територіальних громад для їх ефективного виконання, а також Польща, де процеси децентралізації влади розпочалися з передачі видаткових повноважень від центральних до місцевих органів влади (воєводств, округів, муніципалітетів).

У Бюджетному кодексі, чітко передбачено, що всі повноваження мають бути забезпечені фінансовим ресурсом, бо в економіці не працює нічого, якщо на це немає коштів. Закону України «Про місцеве самоврядування», та Стаття 140 Конституції України змушує голів територіальних громад діяти виключно в рамках закону. Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування.

Однак в процесі реформ існують законодавчі колізії, які, з одного боку, вимагають від голови громади забезпечувати всі права громадян України, а з іншого – гарантувати розвиток та функціонування власної громади. Це стосується й перерозподілу коштів.

Аналізуючи описані вище тенденції можуть нашттовхнути на думку про те, що держава просто скидає на місцеві бюджети частину витрат (з кожним роком збільшується перелік цих витрат, які раніше фінансувалися за рахунок субвенцій з державного бюджету), але не дає при цьому нових можливостей для збільшення доходів, тому що адміністрування місцевих податків, на відміну від багатьох країн

світу, у нас виконує держава. Об'єднанні територіальні громади фактично не має жодних важелів впливу в цій сфері.

За місцевими радами об'єднаних територіальних громад особливо в сільській місцевості на власний розсуд для наповнення бюджету держава залишила невелику кількість податків податків, наприклад : «податок на майно юридичних, фізичних осіб, відмінне від землі», або «Земельний податок» , здавалося б, це хороший інструмент для поповнення сільського бюджету та депутати не ризикнуть обкладати цим видом податку населення, усі розуміють, у якому стані перебуває наша держава, половина населення в сільській місцевості немає коштів сплатити навіть комунальні послуги(газ,світло).

Підсумовуючи, необхідно зазначити, що фінансова децентралізація, безумовно, є житєво необхідною умовою для того, щоб місцеві громади могли розв'язувати ряд соціально-економічних проблем, на які до того просто не було відповідного фінансового ресурсу.

Цапок Віктор

(науковий керівник: д.наук з держ. управл., доцент, проф. кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ Толуб'як В. С.)

ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНИХ ІНІЦІАТИВ З ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НА ДЕРЖАВНУ ПОЛІТИКУ З ПИТАНЬ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ З НАДАННЯ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Держави з низьким рівнем доходів, до яких, нажаль, належить і Україна, намагаються посилити національні й регіональні заходи щодо подолання інфекційних та неінфекційних захворювань з допомогою різних механізмів, переважно залучаючи міжнародну технічну допомогу і адаптуючи національні підходи до міжнародних вимог. Одночасно умови міжнародної співпраці залежать від